

PARLAMENTUL ROMÂNIEI

Camera Deputaților

Senatul

PROIECT DE LEGE

privind organizarea și desfășurarea adunărilor publice

Capitolul I

DISPOZIȚII GENERALE

Articolul 1. Scopul legii

(1) Prezenta lege are drept scop garantarea exercitării libertății de întrunire astfel cum este prevăzută de art. 39 din Constituția României și de tratatele internaționale la care România este parte.

Articolul 2. Obiectul legii

Prezenta lege reglementează modul de organizare și de desfășurare a adunărilor publice.

Articolul 3. Noțiuni principale

(1) În sensul prezentei legi, termenii și expresiile de mai jos au următoarele semnificații:

- **adunare publică** - prezență temporară și intenționată a unui grup de persoane, aflate împreună cu scopul exprimării unor idei sau atitudini;
- **adunare cu un număr redus de participanți** - întrunire la care iau parte cel mult 20 de persoane;
- **adunare spontană** - întrunire ale cărei inițiere și desfășurare reprezintă un răspuns direct și imediat la evenimentele din societate și care, din punctul de vedere al participanților la aceasta, nu poate fi amânată, motiv pentru care procedura ordinară de notificare nu este posibilă;

- **'flash mob'** – întrunire cu participanți convocați prin intermediul rețelelor de socializare într-un loc anume pentru a transmite un mesaj ori a realiza o acțiune pentru o perioadă scurtă de timp, de până la 30 de minute, după care se dispersează.

- **adunări simultane** - întruniri care se desfășoară în același loc și în același timp, care pot avea sau nu aceleași motive sau scopuri, ai căror organizatori pot avea opinii similare, diferite sau contradictorii.

Articolul 4. Principii

(1) Prezenta lege se aplică cu respectarea următoarelor principii:

a) **proporționalitatea**, conform căreia, la aplicarea oricărei restricții față de libertatea întrunirilor, autoritățile publice trebuie să respecte echilibrul dintre necesitatea unei astfel de restricții într-o societate democratică și exercitarea dreptului la întrunire;

b) **nediscriminarea**, conform căreia dreptul la întrunire este garantat tuturor persoanelor, indiferent de rasă, de naționalitate, de origine etnică, de limbă, de religie, de sex, de opinie, de apartenență politică, de avere, de origine socială, de orientare sexuală sau de oricare alt criteriu;

c) **legalitatea**, conform căreia drept temeiuri justificative pentru interzicerea adunării sau pentru limitarea în orice fel a libertății întrunirilor pot servi doar prevederile legale, fără ca autoritățile publice să pună în discuție oportunitatea unei adunări;

d) **prezumția în favoarea desfășurării adunărilor**, conform căreia, la examinarea notificării prelabile privind desfășurarea unei adunări, orice dubiu va fi interpretat de către autoritățile publice în favoarea exercitării dreptului la întrunire.

Articolul 5. Locul desfășurării adunărilor

(1) Adunările se pot desfășura în orice loc deschis publicului în afara clădirilor sau în afara altor spații închise accesului liber.

(2) Adunările se pot desfășura într-un singur loc sau prin deplasarea participanților.

(3) În cazul desfășurării unor manifestări oficiale sau a unor lucrări de întreținere, autoritatea administrației publice locale, la cererea autorităților interesate, poate declara anumite zone ale spațiului public închise temporar accesului.

Articolul 6. Organizatorii adunărilor publice

(1) Organizatori ai adunărilor publice pot fi persoane fizice cu capacitate deplină de exercițiu, grupuri de persoane, precum și persoane juridice.

(2) Minorii care au împlinit vârsta de 14 ani, precum și persoanele declarate incapabile, pot organiza adunări publice doar împreună cu o persoană cu capacitate deplină de exercițiu.

Articolul 7. Participanții la adunarea publică

(1) Oricine este liber să participe activ sau să asiste la o adunare publică.

(2) Nimeni nu poate fi obligat să participe sau să asiste la o adunare publică.

Articolul 8. Adunările publice interzise

(1) Sunt interzise adunările publice prin care se urmărește:

a) îndemnarea la război de agresiune, la ură națională, rasială, etnică, religioasă, de clasă, ideologică, de gen ori privind orientarea sexuală;

b) incitarea la discriminare sau violență publică;

c) încălcarea ordinii, siguranței sau moralității publice, a drepturilor a drepturilor și a libertăților altor persoane ori punerea în pericol a vieții sau a sănătății acestora

Articolul 9. Echipamente tehnice pentru desfășurarea adunărilor publice

(1) În timpul desfășurării adunărilor publice pot fi utilizate orice mijloace grafice sau sonore de exprimare a unor idei sau atitudini, echipament special de amplificare a sunetului și alte obiecte specifice adunărilor publice.

(2) Pentru desfășurarea adunărilor publice pot fi montate construcții temporare. În acest caz, organizatorul ia măsurile necesare pentru a nu crea inconveniente disproporționate participanților sau trecătorilor și pentru a nu provoca pagube mediului ambiant, precum și asigură demontarea acestora imediat după încheierea întrunirii.

Capitolul II

NOTIFICAREA PRIVIND DESFĂȘURAREA UNEI ADUNĂRI PUBLICE

Articolul 10. Procedura notificării

(1) Orice persoană care intenționează să desfășoare o adunare publică notifică în scris, printr-o notificare prealabilă, primarul localității respective cu cel puțin 5 zile înainte de data desfășurării întrunirii.

(2) În notificarea prealabilă se indică numele sau (în cazul unei persoane juridice) denumirea organizatorului, datele de contact ale organizatorului, scopul adunării, locul, data, ora începerii și durata adunării, traseele acesteia (după caz), forma de desfășurare a adunării, numărul aproximativ de participanți, serviciile solicitate din partea autorității administrației publice locale.

(3) Autoritatea administrației publice locale înregistrează notificarea prealabilă și eliberează organizatorului o copie vizată a acesteia, care trebuie să conțină numărul, data și ora de înregistrare a notificării.

(4) Procedura prevăzută la alin. (3) și (4) de mai sus se poate desfășura și prin mijloace electronice, caz în care confirmarea înregistrării notificării se efectuează prin e-mail.

(5) Autoritățile publice vor întreprinde acțiunile necesare pentru asigurarea serviciilor solicitate de către organizator.

Articolul 11. Declararea desfășurării adunărilor simultane

(1) Dacă mai mulți solicitanți au depus notificări prelabile cu privire la organizarea unor adunări în același loc și în același timp, primarul organizează o ședință, cu participarea tuturor solicitanților și a organelor competente cu menținerea ordinii și a liniștii publice, pentru a găsi soluția potrivită privind desfășurarea tuturor adunărilor simultane.

(2) Dacă, ținând cont de locul desfășurării și de numărul preconizat de participanți la adunare, participanții la ședință ajung la concluzia că este posibilă desfășurarea tuturor adunărilor simultane, se vor da recomandări organizatorilor cu privire la repartizarea spațiului din locul de organizare a adunărilor, precum și indicații organelor de poliție națională, poliție rutieră, poliție locală și jandarmerie privind menținerea ordinii publice.

(3) În cazul în care, în urma discuțiilor dintre primar, celelalte organe abilitate și organizatorii adunărilor, se ajunge la concluzia că nu este posibilă desfășurarea tuturor adunărilor simultane declarate în locul solicitat și cu numărul preconizat de participanți, primarul propune organizatorilor modificarea orei, a locului sau a formei de desfășurare a adunărilor. Această propunere se face oral în cadrul ședinței pentru organizatorii prezenți și se trimite în scris, în cel mult 24 de ore de la încheierea ședinței, celor care nu au participat la ea.

(4) În cazul în care, în urma discuțiilor menționate la alin. (3), niciunul dintre solicitanți nu acceptă să modifice ora, locul sau forma de desfășurare a adunării, prioritate la desfășurarea adunării are organizatorul care a depus primul cererea prelabilă.

Articolul 12. Excepții de la procedura de notificare

(1) În cazul adunării publice spontane, notificarea este admisă și fără respectarea formei scrise sau a termenului prevăzut la art.10 alin.(1), fiind suficientă furnizarea informației cu privire la locul, data, ora, scopul și organizatorul întrunirii, precum și cu privire la serviciile solicitate din partea primarului și a autorităților însărcinate cu menținerea liniștii și a ordinii publice.

(2) Organizatorul exercită dreptul la întrunire menționat la alin.(1) cu bună-credință și informează primarul despre intenția de a desfășura întrunirea de îndată ce această intenție este cunoscută, pentru a facilita acordarea serviciilor solicitate din partea autorității administrației publice locale.

(3) Primarul va lua măsurile necesare pentru desfășurarea în siguranță a adunării spontane.

(4) Primarul poate iniția proceduri judiciare pentru a contesta condițiile de desfășurare a adunării spontane.

(5) Nu este obligatoriu de a notifica primarul prin cerere prealabilă în cazul adunărilor cu un număr redus de participanți, de până la 20 de persoane. Dacă organizatorii unei astfel de adunări solicită anumite servicii din partea autorității administrației publice locale sau doresc să monteze construcții temporare, ei depun în acest sens o cerere prealabilă în scris, cu cel puțin o zi lucrătoare înainte de data desfășurării adunării.

(6) Nu este obligatorie notificarea autorității administrației publice locale prin declarare prealabilă în cazul întrunirilor de tip 'flash mob'.

Articolul 13. Înștiințarea publicului

(1) Orice persoană are dreptul, chiar și înainte de a depune notificarea prealabilă, de a răspândi informații cu privire la desfășurarea adunării, locul, data, ora și scopul acesteia sau orice altă informație relevantă, de a încuraja publicul să participe la adunare prin adresări verbale, foi volante, anunțuri, campanii de informare, prin alte metode legale.

Capitolul III

LIMITAREA DREPTULUI LA ÎNTRUNIRE

Articolul 14. Modificarea condițiilor de desfășurare și interzicerea adunărilor publice

(1) La examinarea unei notificări prealabile, precum și la asigurarea ordinii publice în timpul desfășurării adunării, autoritățile publice vor acționa astfel încât să elimine doar persoanele violente, garantând, pe cât este posibil, dreptul la întrunire al cetățenilor pașnici.

(2) Dacă, din notificarea prealabilă sau din alte date pe care le deține, reiese că scopurile sau forma de desfășurare a adunării preconizate contravin Constituției României sau pot duce la încălcarea legislației, primarul informează neîntârziat organizatorul cu privire la obligațiile pe care le are în această calitate și îi atrage atenția asupra cadrului legal existent.

(3) Dacă va considera necesar pentru asigurarea desfășurării în mod pașnic a adunării, primarul poate recomanda organizatorilor modificarea condițiilor de desfășurare a adunării declarate privind ora, locul sau forma de desfășurare. Decizia finală cu privire la modificarea orei, a locului sau a formei de desfășurare a adunării îi aparține organizatorului.

(4) Dacă deține probe concludente că adunarea urmează să se desfășoare cu încălcarea prevederilor art.8, primarul poate iniția o procedură judiciară, prin care să ceară interzicerea adunării sau modificarea, după caz, a orei, a locului sau a formei de desfășurare a acesteia. Intentarea acțiunii nu suspendă dreptul de a desfășura adunarea.

(5) Instanța de judecată examinează cererea de interzicere a adunării sau de modificare, după caz, a orei, a locului sau a formei de desfășurare a acesteia și adoptă o hotărâre în cel mult 3 zile de la data depunerii.

(6) Instanța de judecată poate adopta una din următoarele hotărâri:

a) interzicerea întrunirii declarate ori modificarea orei, a locului sau a formei de desfășurare a adunării;

b) menținerea dreptului de a desfășura adunarea în condițiile notificate de organizator.

(7) Competența materială pentru soluționarea cauzelor intentate în baza alin. (4) de mai sus revine judecătoriei în raza căreia urmează să aibă loc adunarea publică sau tribunalului, dacă adunarea publică urmează să se desfășoare într-un municipiu reședință de județ ori în Municipiul București.

Articolul 15. Apelul

(1) Oricare dintre părți este în drept să apeleze, în cel mult 3 zile de la data pronunțării, hotărârea judecătorească adoptată în condițiile art.14.

(2) Apelul se soluționează în maximum 3 zile de la depunere de către instanța judecătorească superioară celei care s-a pronunțat pe fondul cauzei.

Capitolul IV

DESFĂȘURAREA ADUNĂRILOR PUBLICE

Articolul 16. Modul de desfășurare a adunărilor publice

(1) Adunările publice se desfășoară numai în mod pașnic.

(2) Organizatorul trebuie să asigure accesul celor în drept în clădirile din imediata apropiere a locului de desfășurare a adunării publice.

(3) În timpul adunărilor publice este interzisă deținerea de arme, de materiale explozive, de orice fel de substanțe interzise sau alte obiecte ce pot pune în pericol viața sau sănătatea oamenilor.

(4) În timpul adunărilor publice desfășurate între orele 23.00 și 7.00 este interzisă utilizarea mijloacelor sonore și a echipamentelor de amplificare a sunetului.

Articolul 17. Înregistrarea adunărilor publice

(1) Orice persoană poate să facă înregistrări audio și/sau video ale adunărilor publice.

(2) Accesul presei la adunările publice este asigurat de către organizator și de autoritățile publice.

(3) Ridicarea mijloacelor tehnice, precum și a înregistrărilor audio și/sau video ale adunărilor publice, este posibilă numai în conformitate cu legislația în vigoare.

Articolul 18. Obligațiile organizatorului

(1) Organizatorul adunării publice are următoarele obligații:

a) să desfășoare adunarea publică doar în forma, în locul și în termenul indicate în notificarea prealabilă și să nu admită abateri semnificative de la acestea;

b) să desemneze un coordonator al adunării publice și să comunice, în timp util, primarului și forțelor de ordine numele acestuia.

(2) Organizatorul poate să creeze un aparat propriu de menținere a ordinii în timpul desfășurării adunării publice, ai cărui membri vor purta însemne distinctive pentru a fi ușor identificați.

Articolul 19. Obligațiile participanților

(1) Participanții la adunarea publică au următoarele obligații:

a) să respecte legislația, ordinea publică și cererile legitime ale organizatorului;

b) să se abțină de la acțiuni care pot împiedica desfășurarea adunării publice și de la incitarea la astfel de acțiuni;

c) să părăsească adunarea publică la cererea organizatorului și/sau a reprezentantului autorității administrației publice locale ori a organului de menținere a liniștii și ordinii publice, în condițiile prevăzute la art. 21 și 22.

Articolul 20. Drepturile și obligațiile primarului

(1) Primarul, prin structurile din subordine, are următoarele obligații:

- a) să creeze toate condițiile pentru desfășurarea pașnică a adunării publice;
- b) să desemneze un responsabil de desfășurarea legală a adunării publice și să comunice organizatorului și forțelor de ordine numele și datele de contact ale acestuia.

(2) Primarul poate să interzică, pe durata adunării publice, comercializarea și consumarea băuturilor alcoolice în locul de desfășurare a adunării publice și/sau în imediata apropiere a acestuia.

(3) Primarul nu poate solicita plăți pentru acordarea serviciilor care, în mod obișnuit, sunt prestate, în scopul desfășurării adunărilor publice, prin intermediul organelor din subordine.

Articolul 21. Asigurarea ordinii publice. Întreruperea adunării publice

(1) Dacă în timpul desfășurării adunării publice unii participanți încalcă ordinea legală sau prevederile art.8, organizatorul, în caz de necesitate împreună cu forțele de ordine, îi va îndepărta pe aceștia.

(2) Dacă în timpul desfășurării adunării publice au loc acțiuni prin care se încalcă grav prevederile art.8, responsabilul numit în condițiile art. 20 alin. (1) lit. b de mai sus va cere organizatorului întreruperea imediată a adunării publice. Aceasta este o măsură excepțională, ce poate fi folosită doar dacă alte măsuri nu sunt suficiente pentru asigurarea desfășurării adunării publice în mod legal.

(3) Lipsa notificării prealabile nu constituie temei pentru întreruperea adunării publice.

Articolul 22. Dispersarea forțată a adunării publice

(1) Dacă organizatorul adunării publice nu se supune cererii responsabilului numit în condițiile art. 20 alin. (1) lit. b de mai sus sau nu reușește întreruperea adunării publice, responsabilul va cere dispersarea participanților.

(2) În cazul în care, după cererea responsabilului numit în condițiile art. 20 alin. (1) lit. b de mai sus: participanții la adunarea publică nu părăsesc locul întrunirii, forțele de ordine - poliție, poliție locală sau jandarmerie, după caz - vor avertiza participanții asupra posibilității aplicării mijloacelor speciale și a dispersării forțate a adunării, acordând un termen rezonabil conformării acestei cereri, după care va repeta cererea de dispersare a participanților.

(3) În cazul în care, după cererea repetată de dispersare, participanții la adunarea publică nu părăsesc locul întrunirii, la solicitarea responsabilului numit în condițiile art. 20 alin. (1) lit. b de mai sus, confirmată de primar, forțele de ordine vor întreprinde măsurile legale pentru dispersarea întrunirii.

(4) În cazul dispersării forțate a întrunirii, organul de menținere a ordinii și liniștii publice întocmește un proces-verbal, în care indică motivul și temeiul dispersării.

Capitolul V

RĂSPUNDEREA PENTRU ÎNCĂLCAREA PREZENTEI LEGI

Articolul 23. Răspunderea organizatorilor și a participanților

(1) Participanții răspund, după caz, civil, contravențional sau penal pentru acțiunile lor, în conformitate cu legea.

(2) Cadrul legal al răspunderii contravenționale a participanților la adunări publice este reprezentat de *Legea nr. 61/1991 privind sancționarea faptelor de încălcare a unor norme de conviețuire socială, a ordinii și liniștii publice*, republicată.

(3) Organizatorul răspunde contravențional cu amendă de la 500 la 10.000 de lei pentru desfășurarea întrunirii fără depunerea notificării prealabile în modul stabilit de prezenta lege sau pentru desfășurarea adunării publice contrar mențiunilor cuprinse în notificare.

(4) Organizatorul este răspunzător pentru acțiunile participanților doar dacă în instanța de judecată se dovedește că participanții au acționat ilegal la chemarea sau instigarea organizatorului.

Capitolul VI

DISPOZIȚII FINALE ȘI TRANZITORII

Articolul 24. Amnistia contravențională

(1) Sunt amnistiate toate contravențiile rezultate din aplicarea Legii nr. 60/1991 privind organizarea și desfășurarea adunărilor publice republicată, constatate începând cu data de 10 decembrie 2011, care nu au fost anulate prin hotărâri judecătorești definitive și irevocabile.

(2) Faptele amnistiate se radiază din oficiu din fișele de cazier contravențional ale persoanelor în cauză, iar amenzile neachitate se radiază din oficiu din evidențele direcțiilor de taxe și impozite locale.

(3) Persoanele care au achitat amenzi contravenționale aflate sub incidența amnistiei contravenționale, conform prezentei legi, au dreptul să se adreseze judecătorilor pe raza cărora au plătit amenzile pentru a chema în judecată direcțiile de taxe și impozite locale în vederea obținerii de hotărâri judecătorești prin care să se dispună restituirea sumelor încasate cu titlu de amenzi.

(4) Acțiunile deschise în baza alin. (3) anterior sunt scutite de taxă de timbru.

Articolul 25. Dispoziții finale

(1) La data intrării în vigoare a prezentei legi se abrogă *Legea nr 60/1991 privind organizarea și desfășurarea adunărilor publice*, republicată.

(2) Până la adoptarea unor acte normative speciale, activitățile prevăzute la art.2 alin. (2) se vor desfășura conform prevederilor prezentei legi. În cazul activităților cu caracter comercial, primarul este în drept să perceapă plăți pentru acordarea serviciilor solicitate de către organizatori.

(3) Guvernul României, în termen de 6 luni de la publicarea în Monitorul Oficial a prezentei legi, va iniția proiecte de legi prin care să fie corelată legislația în vigoare cu dispozițiile prezentei legi.

PREȘEDINTELE
CAMEREI DEPUTAȚILOR

PREȘEDINTELE
SENATULUI